

ΤΟΥ **Μωσή Λίτση***

Όταν 25 χρόνια πριν έπεφτε το τείχος του Βερολίνου ο κόσμος ήλπιζε ότι ανοίγει πλέον ο δρόμος για την Ενωμένη Ευρώπη από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια... Εικοσιπέντε χρόνια μετά η εικόνα της Ευρώπης δεν θυμίζει σε τίποτα την ευφορία εκείνης της εποχής.

Ας αρχίσουμε από το τελευταίο μπαράζ οικονομικών δεδομένων το οποίο παρουσιάζει ανάγλυφα την οικτρή κατάσταση στην οποία βρίσκεται η ευρωπαϊκή οικονομία.,

Στην τελευταία της έκθεση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει ανάπτυξη στην ευρωζώνη φέτος 0,8%, 1,1% του χρόνου και 1,7% το 2016. Οι πωλήσεις λιανικής στην ευρωζώνη μειώθηκαν κατά 1,3% το Σεπτέμβριο σε σχέση με τον Αύγουστο, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Eurostat. Η μεγαλύτερη μείωση στις πωλήσεις λιανικής καταγράφηκε μάλιστα στη Γερμανία(-3,2%).

Σε κοινωνικό επίπεδο η κατάσταση επιδεινώνεται ραγδαία. Το 2013 στην ΕΕ, 120 εκατομμύρια άνθρωποι ζούσαν κοντά στο όριο της φτώχειας, δηλαδή το 24,5% του πληθυσμού έναντι 23,8% το 2008 όταν ξέσπασε η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση. Τα υψηλότερα ποσοστά πληθυσμού στην ΕΕ που ζουν κοντά στο όριο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού καταγράφηκαν στη Βουλγαρία(48%), στη Ρουμανία(40%), στην Ελλάδα(35,7%), στη Λετονία(35%) και στην Ουγγαρία(33%). Τι ειρωνεία! Η πλειονότητα των χωρών που βρίσκεται αντιμέτωπη με ακραία φτώχεια, είναι χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ. Η κατάρρευση του Τείχους του Βερολίνου δημιούργησε νέα αυτή τη φορά τείχη...

Το χάσμα βορρά νότου βαθαίνει με τη Γερμανία, την κύρια ωφελημένη από την κρίση απρόθυμη να ξοδέψει για την τόνωση της εσωτερικής της κατανάλωσης, μέσω της οποίας ελπίζεται να ευνοηθούν και οι υπόλοιπες χειμαζόμενες οικονομίες της ευρωζώνης. Την ώρα που η Γαλλία εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει αυξημένο δημοσιονομικό έλλειμμα 4,7% του ΑΕΠ το 2016 από 4,1% το 2013 και εκλιπαρεί για ευνοϊκή μεταχείριση από τους μανδραίνους των

Βρυξελλών, η Γερμανία εκτιμάται ότι θα έχει φέτος πλεόνασμα, ισοσκελισμένο προϋπολογισμό το 2015 και ξανά πλεόνασμα το 2016.

Φοροδιαφυγή αλά Λουξεμβούργο

Φυσικά λεφτά υπάρχουν στην ΕΕ μόνο που είναι «κρυμμένα» στο Λουξεμβούργο. Το ανεξάρτητο δίκτυο Διεθνής Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων(ICJ) έφερε προ ημερών στο φως της δημοσιότητας 20.000 σελίδες που αποκαλύπτουν 548 συμφωνίες που είχαν συνάψει 340 πολυεθνικές επιχειρήσεις με τις αρχές του Λουξεμβούργου, προκειμένου να πληρώνουν λιγότερους φόρους.

Οι περισσότερες συμφωνίες είχαν μάλιστα συναφθεί την περίοδο 2002-2008, όταν πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου ήταν ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, ο τωρινός πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος καλείται να αντιμετωπίσει τη φοροδιαφυγή...

Εκτός από μεγάλα ονόματα του διεθνούς «επιχειρείν»(Apple, Amazon, Verizon, AIG, Heinz, Pepsi, Ikea, Axa, Credit Agricole, Accenture, Burberry, Procter & Gamble, JP Morgan, FedEx, Abbot Laboratories, Deutsche Bank, Macquarie), στη λίστα των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν το Λουξεμβούργο ως έδρα επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, μέσω θυγατρικών ή εταιρειών συμμετοχών(holding), συγκαταλέγονται και ελληνικές. Η τράπεζα EFG Eurobank του Λάτση, η Weather Investments η οποία φέρεται να έχει τον έλεγχο της Wind Hellas, κάτι που η εταιρεία ωστόσο διαψεύδει, η Olayan η οποία διαθέτει ποσοστό στην Chirita και η Badcock & Brown που έχει επενδύσει σε αιολικά πάρκα στη χώρα μας.

Για το θέμα της φοροδιαφυγής των πολυεθνικών είχαμε γράψει και **παλιότερα**

Το άλλο μεγάλο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει η Ευρώπη είναι η απειλή του αποπληθωρισμού, της πτώσης δηλαδή των τιμών, εξέλιξη που είναι αποτρεπτική για επενδύσεις. Ο πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι υπόσχεται ότι θα προχωρήσει σε μαζικό πρόγραμμα αγοράς ομολόγων, γνωστό ως ποσοτική χαλάρωση, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τη ρευστότητα, ευελπιστώντας να αρχίσει να αυξάνεται ο πληθωρισμός προς το όριο του 2% και να αναπτυχθεί έτσι η οικονομία.

Ντράγκι εναντίον Βάϊντμαν

Το σχέδιο Ντράγκι βρίσκει ωστόσο αντιμέτωπο τον πρόεδρο της γερμανικής Μπούντεσμπανκ Γενς Βάϊντμαν. Η Γερμανία θεωρεί ότι οι «διαρθρωτικές» μεταρρυθμίσεις, το ολοκληρωτικό άνοιγμα των αγορών και η κατάργηση κάθε προστασίας στην εργασία είναι αυτά που θα

φέρουν την ανάπτυξη... Επιπλέον ανησυχεί ότι τα ταμεία της ΕΚΤ θα γεμίσουν με «τοξικά» ομόλογα.

Ούτως ή άλλως το ένα τρισ. ευρώ που έχει ήδη η ΕΚΤ χορηγήσει για την κάλυψη των αναγκών των τραπεζών της ευρωζώνης, καμιά ουσιαστική θετική επίπτωση δεν είχαν στην οικονομία, αφού οι τράπεζες εξακολουθούν να μη δανείζουν. Οι εμπειρίες άλλωστε από την πολιτική «ποσοτικής χαλάρωσης» σε ΗΠΑ και Ιαπωνία κάθε άλλο παρά ενθαρρυντικές είναι. Τα 4 τρισ. δολάρια που έχει ρίξει από το 2010 και μετά η αμερικανική Fed έχουν γίνει χρηματιστηριακές φούσκες και φούσκες στα ακίνητα της Κίνας.

Ο ίδιος ο αμερικανικός λαός επέλεξε στις τελευταίες ενδιάμεσες εκλογές να τιμωρήσει τον Ομπάμα, καθώς, όπως επεσήμαινε ανάλυση της Ντόιτσε Βέλε, το εκλογικό αποτέλεσμα «είναι απόρροια της απογοήτευσης που νιώθει μεγάλο τμήμα της κοινωνίας για το γεγονός ότι παρότι η αμερικανική οικονομία αναπτύσσεται με ενθαρρυντικούς ρυθμούς και βρίσκεται σε σαφώς καλύτερη κατάσταση από αυτή της ευρωζώνης και άλλων σημαντικών χωρών, η ανάκαμψη που καταγράφεται είναι άνιση».

Αλλά και στην Ιαπωνία, η στρατηγική γνωστή ως «Αμπενόμικς» απέδωσε για λίγο, όπως γράφει το γερμανικό περιοδικό «Ντερ Σπίγκελ». «Μετά από ένα υψηλό το 2013, χάρη στο οποίο ο Άμπε διακήρυττε με υπερηφάνεια ότι η Ιαπωνία «επιστρέφει», η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε ξανά. Με το ποσοστό του χρέους στο 240% του ΑΕΠ, κατά πολύ μεγαλύτερο από αυτό της Ελλάδας, οι επενδύσεις μειώθηκαν εκ νέου, παρά την αφθονία χρήματος που έρρευσε με την πολιτική των Αμπενόμικς».

Η βαθειά οικονομική και κοινωνική κρίση έχει αναδείξει τις εσωτερικές συγκρούσεις στην ΕΕ. Ο υποτιθέμενος γαλλογερμανικός άξονας έχει μείνει πλέον μόνο «γερμανικός». Με δημοτικότητα 12% ο Γάλλος πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ, το υποτιθέμενο «αντίπαλο δέος» στη γερμανική μονομέρεια, μετρά μέρες..., με τη γαλλική κοινωνία να αναζητά δυστυχώς όχι λύσεις στα αριστερά του καταποντιζόμενου κυβερνώντος σοσιαλιστικού κόμματος αλλά στο ακροδεξιό Εθνικό Μέτωπο της Μαρί Λεπέν.

Ο φόβος του Brexit

Οι μέχρι πρότινος φόβοι για «Grexit»-έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ που θα συμπαρέσυρε σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις το ευρωπαϊκό εγχείρημα-έχουν αντικατασταθεί από τους φόβους για «Brexit», έξοδο της Βρετανίας από την ΕΕ.

Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα του περιοδικού «Ντερ Σπίγκελ», η Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ φέρεται να δηλώνει πως η Βρετανία οδεύει «σε σημείο χωρίς επιστροφή», με το Βερολίνο να θεωρεί πιθανή την έξοδο της Βρετανίας από την Ένωση.

Στο επίκεντρο της γερμανό-βρετανικής κόντρας βρίσκεται η πρόθεση της κυβέρνησης των Συντηρητικών του Ντέιβιντ Κάμερον να επιβάλλει περιορισμό στη μετανάστευση από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, καταστρατηγώντας μία από τις θεμελιακές αρχές της ΕΕ, την ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων που υποτίθεται θα δημιουργούσε μεγαλύτερες ευκαιρίες για τους Ευρωπαίους εργαζόμενους.

Ο Κάμερον πιεζόμενος από το ακροδεξιό κόμμα της Ανεξαρτησίας του ευρωσκεπτικιστή Νάιτζελ Φάρατζ, υιοθετεί τη ρατσιστική του ατζέντα. Ούτως ή άλλως οι Βρετανοί Συντηρητικοί έχουν υποσχεθεί δημοψήφισμα για την παραμονή ή μη της Βρετανίας στην ΕΕ το 2017, ενδεχόμενο που χρησιμοποιούν περισσότερο μάλλον ως απειλή επιδιώκοντας την αναθεώρηση των σχέσεων τους με τις Βρυξέλλες, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται το «ατύχημα» με ό,τι αυτό θα συνεπάγονταν για τη συνοχή του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Ενδεικτική της αυξανόμενης ψυχρότητας στις σχέσεις Βρυξελλών-Λονδίνου ήταν και η σκληρή δήλωση που έκανε ο νέος πρόεδρος της Κομισιόν Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ,, ο οποίος κατηγόρησε τον Κάμερον(και τον Ιταλό πρωθυπουργό Ματέο Ρέντσι), ότι άλλα λένε εντός συμβουλίου και άλλα όταν είναι έξω. «Δεν έχω ιδιαίτερο πρόβλημα με τον κ. Ρέντσι..., δεν έχω πρόβλημα με τον κ. Κάμερον. Ο κ. Κάμερον έχει πρόβλημα με τους άλλους πρωθυπουργούς της ΕΕ», είπε χαρακτηριστικά ο Γιουνκέρ σε συνέντευξη τύπου την επομένη των επίμαχων δηλώσεων του και του θορύβου που αυτές προκάλεσαν.

Και μη ξεχνάμε τις αποκαλύψεις Κολ στην πρόσφατη δημοσιοποίηση των απομνημονευμάτων του, που λέει ότι η Ελλάδα μπήκε στο ευρώ, ως «ρουσφέτι» του Σρέντερ προς τον ομοϊδεάτη του Κώστα Σημίτη. Αποκαλύψεις βέβαια κατόπιν εορτής για τα λογιστικά μαγειρέματα και την απροετοίμαστη Ελλάδα να ενταχθεί στο ευρώ, αφού την εποχή της ευφορίας όχι μόνο κανείς δεν αμφισβητούσε την «ευρωπαϊκή επιτυχία» της χώρας μας, αλλά οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης θεωρούνταν απόδειξη της ευημερίας που έφερνε το κοινό νόμισμα. Τώρα τα φθηνά επιτόκια, έγιναν «κόκκινα δάνεια»...

Οι τελευταίες κινητοποιήσεις σε Βέλγιο(πρωτοφανής διαδήλωση 100.000 ατόμων σε μια χώρα που μερικά χρόνια πριν έζησε σχεδόν δύο χρόνια χωρίς κυβέρνηση...) και η απεργία των μηχανοδηγών στη Γερμανία, αποτελούν παρήγορες ενδείξεις για αντιστροφή της καταστροφικής πορείας στην οποία οδηγείται η «γηραιά ήπειρος».

**Δημοσιογράφος-Οικονομικός Αναλυτής*

Δείτε επίσης βίντεο

https://www.youtube.com/watch?v=lveNK6J0s_c&feature=youtu.be&a

Πηγή: **oikonomiallomat**i